

"EU će da zataškava prošlost"

Izvor: Tanjug

Zagreb -- Hrvatsko suočavanje s prošlošću i uklanjanje ratnog nasleđa nije preterano bitno za EU, ocenili su hrvatski nevladini aktivisti.

Žarko Puhovski (Foto: Tanjug, arhiva)

Holokaustu, onda moramo reći da cela Evropa, a ne samo Hrvatska ili zemlje regiona, ima problema u suočavanju s prošlošću", rekla je Teršeličeva za Tanjug.

Ipak, ona očekuje efikasnije procesuiranje ratnih zločina, da Hrvatska aktivno ostvaruje pravo budućim generacijama na učenje istorije utvrđene na svim činjenicama i o svim civilnim žrtvama rata, da napravi evidenciju svih žrtava rata i predloži obeštećenje svih civilnih žrtva rata i da konačno procesuiraju sve ratne zločine.

Politički analitičar i svojevremeni predsednik Hrvatskog helsinškog odbora Žarko Puhovski smatra da se Hrvatska nije prošvercovala u EU po pitanjima uklanjanja ratnog nasleđa, niti Unija ima mehanizme da to sada traži od Hrvatske.

"EU je zamišljena kao institucija koja će zataškati prošlost. Ona je i počela kao institucija koja će posredstvom ekonomskog razvoja izvesti pomirenje Nemačke i Francuske kad realno nije bilo uslova za to", rekao je za Tanjug Puhovski.

Ekonomska logika je, prema njegovim rečima, dovela do razvoja svih institucija, ali bitno je da EU počiva na tome da se prošlost zaboravlja.

"Nema nikakve logike očekivati da se EU bavi suočavanjem s prošlošću nekih marginalnih delova kao što su Hrvatska ili u nekoj budućnosti Srbija", ističe Puhovski i naglašava da je model EU zapostavljanje prošlosti i izgradnja budućnost, jer je na tome izgrađena.

Na ovu ocenu navela ih je činjenica da je Hrvatska u Luksemburgu dobila konačno odobrenje za ulazak u Uniju 1. jula.

Šefica "Dokumente – centra za suočavanje s prošlošću" Vesna Teršelič ističe, međutim, da je Hrvatska u pogledu procesuiranja ratnih zločina sigurno trebalo da učini više.

"Ali kad sagledamo članstvo EU u kontekstu činjenice da su u Uniji Mađarska, Bugarska i Rumunija u kojima se sistematski krše prava nacionalnih manjina i Roma ili u kojima se, kao u Mađarskoj na primer, problematizuje nasleđe Drugog svetskog rata i u pitanje dovode sasvim nedvosmislene činjenice o

Upitan da li će se prošlost zataškavati kad Srbija počne pregovarački proces, Puhovski kaže da suočavanje s prošlošću tada neće biti važno i o tome se neće raspravljati.

"Raspravljaje se o onom što je sada otvoreno, a to je pitanje granica. Srbija realno dolazi na red za članstvo za desetak godina, kad će sve biti predaleka prošlost da bi se neko time ozbiljno bavio", rekao je Puhovski.

Gordan Bosanac iz Centra za mirovne studije takođe smatra da se Hrvatska po pitanju suočavanja s prošlošću prošvercovala u EU.

"EU to nije tražila i u tome je problem", kaže Bosanac, koji smatra da je EU u politiku proširenja prema zemljama koje su preživjele ratno iskustvo trebala ugraditi više mehanizama koje bi trebala poštovati", rekao je Bosanac za Tanjug.

Istovremeno, smatra on, i sama Unija bi trebalo da se podseti da je dobila Nobelovu nagradu za mir baš zato što je proglašena "kao dobar mirovni projekt".

Zato bi kriterijume suočavanja s prošlošću trebalo staviti ispred, ili bar u istu ravan s ekonomskim ili demokratskim kriterijumima", rekao je Bosanac.

On je istakao da postoji veliki prostor za regionalnu saradnju i razmenu iskustava u suočavanju s prošlošću.

"Hrvatska bi trebalo biti glasnjija unutar EU da problem suočavanja s prošlošću stavi na debatu unutar Unije i da ga više operacionalizuje i pretvori u kriterijume jer trenutni kriteriji koji postoje nisu dovoljni za naš region.

To je sigurno za Hrvatsku, jer će ući u EU s činjenicom da se ratni zločinci slobodno šecu po Hrvatskoj i da masa zločina iz rata još nije rešena", rekao je Bosanac.

Teršeličeva, Puhovski i Bosanac danas su u Zagrebu učestvovali u razgovoru "Suočavanje s prošlošću nekad i sad. Dokle smo stigli, a šta je pred nama", upriličenom povodom objavljivanja publikacije "Rad na suočavanju s prošlošću - Priručnik za organizacije civilnoga društva".